

Nieuwe productkaarten biobased bouwmaterialen t.b.v. het opvullen van de witte vlekken in de NMD

De Stichting NMD is met de Nationale Milieudatabase (NMD) hét platform voor producenten en leveranciers met betrekking tot geverifieerde en controleerbare milieurelevante productinformatie die wordt gebruikt in gevalideerde instrumenten om de milieuprestatie van een bouwwerk te berekenen. De Stichting NMD stimuleert momenteel de industrie bij het aanleveren van geverifieerde product specifieke data voor opname in de NMD middels vergoedingen; in dit geval de vergoedingsregeling “Nieuwe categorie 1 productkaarten t.b.v. het opvullen van de witte vlekken in de NMD”, in het kort Vergoedingsregeling Witte Vlekken.

Als gevolg van een aantal autonome ontwikkelingen zal het aantal productkaarten naar verwachting gaan stijgen. Desondanks is het wenselijk dat producenten en leveranciers categorie 1 productkaarten een robuustere invulling geven.

Het hoofddoel van deze regeling is het vergroten van het aantal kaarten, vooral op gebieden die nu nog ondervertegenwoordigd zijn en/of strategisch relevant zijn. Dit moet ertoe leiden dat de relevantie van het stelsel groter wordt en wordt en in dit geval de toepassing van biobased bouwproducten een groter bereik kan krijgen.

Biobased bouwen is een middel bij het realiseren van de beleidsdoelen: de milieu-impact van klimaatverandering verminderen en de uitputting van grondstoffen reduceren. Deze milieu-impact van biobased bouwen kan onveranderd worden bepaald met de ‘Bepalingsmethode milieuprestatie bouwwerken’

Het behoud van biodiversiteit is belangrijk, omdat dit gaat over het behoud van ecosystemen en het productievermogen van deze ecosystemen. Om de hernieuwbaarheid van materialen te waarborgen moet de bij het betreffende ecosysteem behorende biodiversiteit ten minste in stand blijven of zelfs verbeteren. (‘Hernieuwbare grondstof en materiaal voor de bouw’; Agrodome, april 2022). De meest belangrijke oorzaken voor verlies aan biodiversiteit zijn: verandering van landgebruik, klimaatverandering, vervuiling, overexploitatie en niet duurzaam grondgebruik (overbemesting, structuurvernietiging, etc.) en tenslotte invasieve soorten die soorten verdringen. De biodiversiteit en met name de veranderingen zijn te meten en dit is te gebruiken om te controleren of er sprake is van een duurzame winning.

Voor wie

De vergoedingsregeling Witte Vlekken is een regeling voor de volgende doelgroepen:

- Producenten en leveranciers van Biobased bouwproducten

Gaat u als fabrikant of leverancier een LCA van een bouwproduct laten maken en laat u de milieuprestaties van het product als categorie 1 productkaart opnemen in de NMD? Past dit bouwproduct in de lijst van witte vlekken van de NMD? Draagt dit bij aan minder CO2 in

Nederland? Dan komt u mogelijk in aanmerking voor een vergoeding op grond van de vergoedingsregeling Witte Vlekken.

Op grond van deze regeling kunnen 40 LCA's worden vergoed van bouwproducten uit een duurzame winning met een predominant % biobased gehalte.

Criteria

Om de effectiviteit van de regeling te maximaliseren is het noodzakelijk dat de nieuwe productkaarten ook daadwerkelijk invulling geven aan de witte vlekken en deze verkleinen. Ofwel de nieuwe productkaarten dienen bij voorkeur verdeeld te worden over de bouwelementen die aan de volgende criteria voldoen:

- A. Het product moet uit een duurzame winning komen en de biobased gehalte moet predominant aanwezig zijn. De uiteindelijke toekenning is gebaseerd op de Lijst van Ingrediënten zoals die in de LCA worden vermeld. De toetsers kan deze vertrouwelijk inzien en zonder namen te noemen van de ingrediënten en receptuur kan in de EPD gerapporteerd worden over het biobased gehalte van het product.
- B. Bouwmaterialen met de volgende biobased inhoud komen in aanmerking voor de regeling:

1. Algen	15. Houtvezel	29. Rijstvlies
2. Bamboe	16. Jute	30. Sorghum
3. Bio-asfalt	17. Kalkhennep	31. Schapenwol
4. Biobased- brandbescherming	18. Katoenvezels	32. Schelpen
5. Biobased verf	19. Kokos	33. Stro
6. Bio-composiet	20. Kurk	34. Verf
7. Biofoampearls	21. Lignine	35. Vlas
8. Biopolymeer	22. Lijm	36. Wood-Plastic Composites
9. boomhars	23. Lisdodde	37. Zaagsel
10. Cellulose	24. Miscanthus	38. Zeewier
11. Composiet	25. Mycelium	
12. Grassen	26. Paardenbloem (rubber)	39. Zonnekroon
13. Haar	27. olie en hars	
14. Hennep	28. Riet	

Overige natuurvezels en overige reststromen uit de land-, bos- en tuinbouw komen ook in aanmerking mits deze producten aan in punt a genoemde criteria voldoen. Onder reststromen vallen dan ook bijv. aardappelschillen, ananasschillen, mangoschillen etc.

- C. Voor producten die zodanig zijn bewerkt dat het niet duidelijk is of zij een biobased gehalte hebben (zoals biohars, biolijm, bioverf) dan moet de biobased gehalte worden bepaald volgens de EN 16785-1.

- D. Indien het gaat om een biobased toeslagmiddel met een gering volume % per producteenheid, wordt voor het biobased gehalte gekeken naar dat toeslagmiddel, deze moet dan >95% biobased zijn.
- E. Biobased bouwproducten die de kwaliteit van de bestaande categorie 3 productkaarten verbeteren komen ook in aanmerking voor een vergoeding.
- F. Maximaal 10 LCA's van categorie 1 productkaarten van biobased bouwproducten (waaronder hout) die de kwaliteit van de bestaande categorie 2 productkaarten verbeteren komen in aanmerking voor een vergoeding.
- G. Maximaal 10 LCA's van categorie 1 productkaarten van de volgende houtproducten komen ook in aanmerking voor een vergoeding:
- Complete prefab bouwpakketten van hout met predominante biobased materialen
  - Complete woningen of gebouwen van hout met predominante biobased materialen

(Aan)vragen

Wilt u vooraf advies over de mogelijkheden van deze vergoedingsregeling of gebruik maken van deze regeling? Mail dan naar:

wittevlekken@milieudatabse.nl

De vergoedingsregeling is vindbaar op de website van de NMD:

<https://milieudatabase.nl/aanmelding-vergoeding-biobased>

Procedure van het project in het kort

Stap 1: De aanvraag: gevraagde documentatie, planning, definities en voorwaarden

Stap 2: Beoordeling van de aanvraag (max. 13 weken)

Stap 3: Uitvoering LCA tot opname in de NMD door aanvrager (incl. review en publicatie in NMD)

Stap 4: De uitbetaling van de vergoeding

Documenten en informatie die nodig zijn voor de aanvraag:

- a) Geldige uittreksel uit het handelsregister van de KVK van de hoofdonderneming, in PDF
- b) Btw-nummer van de hoofdonderneming
- c) Getekende minimisverklaring, zie bijlage
- d) Postadres, telefoonnummer en e-mailadres
- e) Bankgegevens
  - i. IBAN

- ii. II. Naam rekeninghouder
- f) Technische beschrijving en toelichting van het bouwproduct met een foto in PDF. Het moet minimaal de volgende informatie bevatten:
  - i. Technische specificaties met beschrijving van de biobased gehalte; toepassing van het bouwproduct en een foto van het product.
  - ii. Toegepaste NL-SfB codering volgens de Functionele Beschrijvingen NMD.
  - iii. Samenstelling met gewichtsperscentage per grondstof.
  - iv. Herkomst (Locatie/gebied).
  - v. Beschrijving van de duurzaamheidscriteria.
  - vi. Beschrijving van de verwachte behoud kwaliteit van de groeiplaatsen en oogst/winning.
  - vii. Beschrijving van de verwachte behoud kwaliteit van de groeiplaatsen en oogst/winning.

Planning

Planning	Installaties
Aanmelden	vanaf 01 november 2022 15:00 uur tot 31 december 2022 17:00 uur.
Beoordeling en voortgang van uw aanvraag (De maximale termijn is 13 weken)	30 november 2022 – 31 maart 2023
geldigheidsduur van de aanvraag (LCA moet binnen 1 jaar ingediend te worden voor validatie NMD)	12 oktober 2021 – uiterlijk 30 november 2023

Definities

Voor alle relevante begrippen verwijzen we naar onze website:

<https://milieudatabase.nl/faq/begrippenlijst/>

Ter aanvulling worden de 'Begripsbepalingen voor hernieuwbaarheid en biobased' gehanteerd uit <https://milieudatabase.nl/begripsbepaling-voor-hernieuwbaarheid-en-biobased/>

Biobased: Biobased materialen (producten) zijn materialen (producten) die geheel of gedeeltelijk voortkomen uit biomassa, d.w.z. uit een materiaal van biologische oorsprong, waarbij materiaal ingebed in geologische formaties en/ of gefossiliseerd materiaal wordt uitgesloten.

Biobased gehalte: Het Biobased gehalte in een bouwproduct kan worden bepaald met de EN 16640 of de EN 16785-1. Beide benaderingen (EN 16640 en EN 16785-1) zijn gebaseerd op dezelfde grondbeginsel dat het 14C- gehalte kan worden beschouwd als een tracer van recent geproduceerde biobased producten. Er zijn echter verschillen in de manier waarop de hoeveelheid 14C in een monster wordt gebruikt voor het uitdrukken van de hoeveelheid biobased

(koolstof). Daarom, wanneer informatie over biobased (koolstof) gehalte uitgewisseld wordt tussen bedrijven, of van bedrijf naar consument, is het cruciaal om duidelijk te maken wat deze verschillen zijn en op welke standaarden deze verklaringen zijn gebaseerd.[4] Hierbij is de EN 16640 minder afhankelijk van het vochtgehalte van het product (water in hout bijv.) en daarom eenvoudiger te hanteren voor bouwproducten.

- EN 16640 – deel B en C Biobased koolstofgehalte

De hoeveelheid biobased koolstof (= organisch + anorganisch) uitgedrukt als fractie van de totale hoeveelheid koolstof in het monster.

De Europese norm EN 16640 specificeert de methode voor de bepaling van het biogebaseerde koolstofgehalte in bio gebaseerde producten met behulp van de 14C-methode.

- EN 16785-1 Biobased gehalte

De hoeveelheid biobased C, H, N, O uitgedrukt als een fractie van het totaal massa van het monster. De toegepaste aanpak voor koolstof om het biobased gehalte te bepalen van een monster op basis van isotopenmetingen, kan niet worden gebruikt voor andere elementen, zoals zuurstof, stikstof of waterstof, omdat er geen "biogebaseerde marker"-isotopen is voor die elementen. Echter, op basis van chemische (reactie)formule en elementaire samenstelling van biobased en fossiele grondstof, is het mogelijk om het biobased gehalte te berekenen van een product waarbij rekening wordt gehouden met alle belangrijke elementen.

Deze benadering is gespecificeerd in EN 16785-1, die de hoeveelheid koolstof, zuurstof, waterstof en stikstof uit biomassa in de biobased content bepaald. De elementen zuurstof, waterstof en stikstof in het product wordt geacht afkomstig te zijn van biomassa indien het gebonden is aan koolstof die is verkregen uit biomassa. De methode omvat validatie van een verklaring van de fabrikant over de samenstelling van het product, gebaseerd op de evaluatie van de gecombineerde experimentele radiokoolstof- en elementaire analysesresultaten.

Biodiversiteit is een samentrekking van biologische diversiteit. Biodiversiteit is het aantal, verscheidenheid en de veranderlijkheid van levende organismen. Hieronder valt ook de verscheidenheid binnen de soorten (genetische diversiteit), tussen de soorten (diversiteit soorten) en tussen ecosystemen onderling (diversiteit ecosystemen).

Circulair bouwen betekent het ontwikkelen, gebruiken en hergebruiken van gebouwen, gebieden en infrastructuur, zonder natuurlijke hulpbronnen onnodig uit te putten, de leefomgeving te vervuilen en ecosystemen aan te tasten. Bouwen op een wijze die economisch verantwoord is en bijdraagt aan het welzijn van mens en dier. Hier en daar, nu en later.

Duurzame winning ('Hernieuwbare grondstof en materiaal voor de bouw'; Agrodome, april 2022): Biotische grondstoffen zijn in principe oneindig voorradig omdat deze steeds opnieuw aangroeien en dat binnen de menselijke tijdschaal. Dat wil zeggen, het biotische materiaal wordt geoogst en de planten of bomen kunnen op dezelfde plek weer opnieuw gaan groeien. Dit kan door natuurlijke processen (in de natuur aanwezig zaad, worteluitlopers) of door menselijk ingrijpen door zaaien, planten en beheer (bemesten, etc.) van gewassen.

NB: Kunstmatige voedingsstoffen en bestrijdingsmiddelen die worden toegepast zijn niet hernieuwbaar.

In geval van duurzaam beheerde bossen gaat het om ecosystemen die zichzelf in stand kunnen houden en waaruit regelmatig hout en andere producten geoogst kunnen worden, zonder de productie kwantiteit en biodiversiteit aan te tasten. Hiermee is er in feite sprake van een onuitputtelijke bron.

Voorwaarden voor vergoeding nieuwe LCA's van biobased bouwmaterialen voor opname in de NMD

In dit document leest u aan welke voorwaarden u moet voldoen om in aanmerking te komen en welke vergoeding u kunt krijgen.

Om in aanmerking te komen moet de LCA van uw bouwproduct in elk geval voldoen aan de volgende voorwaarden:

1. Het indienen van vergoedingsaanvragen is alleen mogelijk in de periode dat de regeling is opengesteld. Dit is van **01 november 2022 16:00 uur tot 31 december 17:00 uur.**
2. Om in aanmerking te komen voor een vergoeding moeten de bouwproducten aan de in dit document genoemde criteria voldoen.
3. Het beschikbare budget **van € 100.000,-** (ronde 1 en ronde 2) voorziet in de vergoeding van maximaal **40 LCA's** van categorie 1 productkaarten. van biobased producten die nog niet in de NMD zijn opgenomen én onderdeel zijn van de lijst van witte vlekken in de NMD. In deze tweede ronde is, op basis van het aantal goedgekeurde aanmeldingen, nog ruimte voor een vergoeding voor **in totaal 16 LCA's.**
4. Per aanvrager worden er **maximaal 5 LCA's** vergoed van **5 verschillende bouwproducten.** Per LCA kunnen er meer (schalbare) productkaarten ontstaan. De vergoeding is **€ 2.500,- per LCA** tot een **maximum van € 12.500,-** per aanvrager. Schaalbare productkaarten van hetzelfde bouwproduct die in verschillende LCA-achtergrondrapporten worden geleverd, worden beschouwd als één LCA en daardoor wordt er voor zo'n schaalbaar product een vergoeding van **maximaal € 2.500** toegekend.
5. Het beschikbare budget wordt verdeeld volgens het principe 'wie het eerst komt wie het eerst maalt' totdat het beschikbare budget is uitgeput. De aanvragen worden dus behandeld op volgorde van ontvangst. De datum van ontvangst is de datum waarop de aanvraag volledig is ontvangen. Is de aanvraag onvolledig, dan krijgt u de mogelijkheid om de ontbrekende stukken alsnog aan te leveren. Als het budget op is, stopt de regeling.
6. Voor zover het toekennen van de vergoeding aangemerkt kan worden als steunmaatregel, wordt de vergoeding verleend op basis van de-minimisverordening nr. 1407/2013 van de

Commissie van Europese Gemeenschappen van 18 december 2013 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag op de-minimissteun (PbEU 2013 L352/1), dan wel later daarvoor in de plaats tredende Europese regelgeving en uitsluitend voor zover wordt voldaan aan de voorwaarden van die verordening. De penvoerder legt bij de indiening van het verzoek om een vergoeding, een de-minimisverklaring over met een opgave van alle andere ontvangen de-minimissteun in de twee voorgaande belastingjaren en het lopende belastingjaar.

7. LCA's van bouwproducten die onderdeel zijn van het TKI-project biobased bouwmaterialen van de WUR komen niet in aanmerking voor deze regeling.
8. U ontvangt binnen 13 weken na ontvangst van uw volledige aanvraag een beslissing. Onvolledige aanvragen nemen wij niet in behandeling. U krijgt wel de mogelijkheid ontbrekende stukken alsnog aan te leveren. In de beslissing staat of u de vergoeding ontvangt en zo ja, aan welke verplichtingen u moet voldoen en wanneer NMD overgaat tot betaling.
9. De maximale looptijd van de uitvoering van de LCA is vanaf de aanmeldingsperiode tot uiterlijk 30 november 2023. In deze periode moet u de bijhorende LCA indienen voor validatie en moet de betreffende productkaart volledig zijn opgenomen in de NMD).
10. De vergoeding wordt aan de aanvrager toegekend voor een specifieke LCA van één specifiek bouwproduct. U moet daarom belangrijke wijzigingen in uw project doorgeven, zodat wij kunnen beoordelen of u nog steeds in aanmerking komt voor de vergoeding. Als u dit niet doet, loopt u het risico dat achteraf blijkt dat u toch geen vergoeding ontvangt voor de gewijzigde productkaart (of zelfs voor het hele project).